

V skladu s 60. d členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23), mnenja sveta staršev (z dne 3.3.2025), učiteljskega zbora (z dne 12.2.2025), je svet šole na predlog ravnatelja šole sprejel na 2. redni seji dne 3.3.2025

VZGOJNI NAČRT

Šola je prostor, kjer otroke poučujemo in neizogibno tudi vzgajamo. Prvobitno vzgojno nalogo imajo vselej starši oz. otrokovi skrbniki. Ko le ti pri otroku ustvarijo stabilne vzgojne temelje, lahko šola kot vzgojno – izobraževalna ustanova na njih kvalitetno nadaljuje vzgojno delo.

Vzgojni načrt je nastajal na osnovi oblikovane vizije šole, ki vključuje vrednote, zapisane v obstoječi zakonodaji Republike Slovenije in dokumentih, usklajenih na nivoju EU. Šola s svojim delom zagotavlja uresničevanje ciljev vzgoje in izobraževanja, zapisanih v 2. členu Zakona o osnovni šoli (ZOSn), ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

VIZIJA ŠOLE

Biti sodobna šola s kakovostnim programom, usposobljenim kadrom in sodobnimi učnimi pripomočki, ki je v širšem mednarodnem ter ožjem regionalnem in lokalnem okolju prepoznana kot strokoven, verodostojen in zanesljiv partner.

Nadalje bomo razvijali inovativen pristop pri izvajanju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki temelji na ključnih vrednotah našega šolskega okolja, ki so vtkana v vsakodnevne odnose in nam omogočajo soodgovorno vključevanje v vzgojno-izobraževalni proces. Poseben poudarek bomo namenili vpeljavi novih idej in pristopov, ki so znanstveno osnovani in vodijo v napredek na področju doseganja dobrih rezultatov na vseh življenjsko pomembnih področjih. Pri tem bo posebna pozornost namenjena razvijanju demokratičnosti in odprtosti šolskega prostora tudi za manjše skupine in pomoči potrebne posameznike, varovanju okolja, razvijanju čustvene inteligence in sprejemanju ter spoštovanju raznolikosti.

Vrednote, ki jih želimo privzgajati pri naših učencih ter njihovih starših:

Odgovornost – do sebe, do ljudi, do narave.

Spoštovanje – sprejemanje drugačnosti, pozitivna naravnost.

Delavnost – prizadevnost, vztrajnost, doslednost, natančnost, učenje za življenje.

Kreativnost – odprtost za vpeljavo novih idej, pogledov, aktivnosti.

Sodelovanje – družina, šola, razred, ožja in širša okolica.

Kritično mišljenje – »vem, da nič ne vem zato se naučim«, najprej preverim različne vire in nato oblikujem stališče, uporabim tri Sokratova sita: resnica, dobrota, korist.

Pri vzgojnem delovanju bomo uresničevali naslednja načela:
načelo medsebojnega spoštovanja,
načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,
načelo odgovornosti in upoštevanja medsebojnih pravil in dogovorov,
načelo sodelovanja s starši,
načelo strokovne avtonomije, usklajenosti in doslednosti,
načelo osebnega zgleda,
načelo zaupanja,
načelo enakih možnosti za vse učence.

Vsebino vzgojnega načrta OŠ Livada sestavljajo:

- I. Vzgojne dejavnosti
- II. Svetovanje in usmerjanje
- III. Pohvale, priznanja in nagrade
- IV. Vzgojni ukrepi
- V. Sodelovanje s starši

I. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Vzgojne dejavnosti so v skladu s 60. d členom ZOsn proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

Šola bo v smislu proaktivnega in preventivnega vzgojnega delovanja izvajala več vzgojnih dejavnosti in svetovanje učencem, staršem in delavcem šole.

PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Te dejavnosti bomo načrtovali v okviru šole kot celote, pa tudi na ravni triad oz. posameznih razredov in oddelkov. Vključene bodo v letni delovni načrt šole in v načrt posameznih oddelkov.

V okviru proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti bomo skrbeli za:

- kvaliteten pouk,
- sprejemanje drugačnosti in strpnost ter zagotavljanje pogojev za inkluzijo otrok s posebnimi potrebami in drugih narodnosti,
- razvijanje socialnih veščin in skrb za ustrezno medsebojno komunikacijo,
- medvrstniško pomoč,
- oblikovanje dogovorov v oddelčnih skupnostih,
- organiziranje nekaterih dejavnosti za aktivno preživljanje prostega časa (interesne dejavnosti...),
- izvajanje različnih projektov na šoli (Zdrava šola, Shema šolskega sadja in zelenjave, Eko šola, Od Alje do Žana – Čuječa srca, budni umi),

- učenje uspešnega reševanja konfliktov,
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, sprejemanja lastne odgovornosti,
- sodelovanje s starši (formalna in neformalna druženja, tematska srečanja...),
- izvajanje dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti (naravoslovni dnevi, predavanja zunanjih strokovnjakov, ure oddelčne skupnosti),
- izvajanje dejavnosti za preprečevanje nasilja (dnevi dejavnosti, obisk rajonskega policista, ure oddelčne skupnosti),
- spodbujanje zdravega načina življenja,
- spodbujanje in razvijanje nadarjenosti in celostni razvoj učencev,
- iskanje močnih področij pri vsakem otroku z možnostjo doseganja rezultatov,
- osveščanje učencev o pravicah in dolžnostih.

II. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti. Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja in samospoštovanja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Usmerjanje in svetovanje bomo izvajali v okviru oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju problemov, skupnih pogovorih s starši in učenci ter z mediacijo. Izvajajo ga vsi učitelji, svetovalna delavca in vodstvo šole.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, doživljanje neuspehov, konflikti, apatičnost...
- razvijati pozitivno samopodobo in samospoštovanje,
- sooblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- sooblikovati kriterije uspešnosti in strategij za njihovo uresničevanje,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- razvijati spretnosti empatije,
- iskati vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- razvijati kritično mišljenje,
- dosecati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da se to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V postopku restitucije ukrepi niso enolično in vnaprej določeni,

jih pa smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo. Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucija torej spodbuja konstruktivno vedenje, ker ni kaznovalca in kazni, ni obrambnih ali destruktivnih reakcij in je zato verjetnost spremembe vedenja večja. Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo. Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o lastnem vedenju in sami popravijo posledice slabo premišljenih dejanj.

III. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Za uspešno uresničevanje ciljev osnovne šole in spodbujanje učencev k odličnosti je ob kakovostnem delu in spodbudni šolski klimi pomembno motivacijsko sredstvo tudi nagrajevanje učencev. Zato na šoli izrekamo pohvale in podeljujemo priznanja in nagrade učencem za:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku in interesnih ter drugih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih iz znanja, na športnem področju in na natečajih, srečanjih ali drugih oblikah udejstvovanja;
- zgleden in spoštljiv odnos do sošolcev, delavcev šole in drugih udeležencev šolskih in obšolskih dejavnosti;
- pomoč sošolcu/ki pri učnem in drugem delu, skupnem preživljanju prostega časa, vključevanju učencev s posebnimi potrebami v učno-vzgojni proces;
- zgledno upoštevanje pravil hišnega in šolskega reda.

POHVALE

Učenec za uspešno in prizadevno delo ter vzorno vedenje v šoli prejme ustno ali pisno pohvalo. Ustno pohvalo prejme učenec za izkazano prizadevnost in vzorno vedenje pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti.

Pisno pohvalo prejme učenec za prizadevno delo, aktivnost in vzorno vedenje, ki traja celo šolsko leto. Predlagajo in utemeljijo jih učenci, oddelčna ali šolska skupnost, učitelji, mentorji in drugi strokovni delavci.

Pisno pohvalo podeli razrednik ob zaključku šolskega leta.

PRIZNANJA

Priznanje se podeljuje učencem šole za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu, v oddelčni skupnosti ali interesnih dejavnostih;
- za odlične učne rezultate vseh 9 let šolanja in za devetletno branje za bralno značko;

- za doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje celotne države, in sicer srebrno ali zlato priznanje na tekmovanjih iz znanja ter na športnih in drugih tekmovanjih, natečajih in srečanjih.

Priznanja podeljuje razrednik oziroma ravnatelj na zaključni prireditvi.

NAGRADE

Učenec, ki je dobil priznanje, je lahko nagrajen. Vrsto nagrade določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom, mentorjem ali oddelčnim učiteljskim zborom. Praviloma so nagrade knjige in pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole (zgoščenke, žoge, pokali, igre, pisala...). V kolikor šolski sklad tako predvidi v letnem načrtu dela, je lahko nagrada tudi nagradni izlet ob koncu leta.

Nagrado na podlagi predloga razrednika, mentorja, učiteljskega zbora ali ravnatelja lahko prejme učenec za:

- doseženo srebrno ali zlato priznanje na državnem tekmovanju iz znanja,
- za osvojen 1., 2. ali 3. mesto na državnih tekmovanjih s področja športa, šaha, interesnih dejavnosti in na natečajih;
- za večletno aktivno, prizadevno in uspešno delo na kulturnem področju (PZ, dramska, recitacijska dejavnost);
- za večletno aktivno, prizadevno in uspešno zastopanje šole na športnem področju;
- za spoštljiv in human odnos ter nudenje pomoči sošolcem;
- za druge dosežke v dejavnostih izven šole.

Nagrade podeljuje ravnatelj na slavnostni prireditvi ob koncu šolskega leta oz. šolanja.

DRUGE NAGRADE Vsako šolsko leto se lahko na predlog oddelčnega učiteljskega zbora devetih razredov učencem devetošolcem podeli naziv učenka ali učenec generacije.

VPIS OZ. EVIDENCA

Prejete pohvale, priznanja in nagrade vpiše razrednik v letno poročilo o delu oddelčne skupnosti.

IV. VZGOJNI UKREPI

V primeru, ko naše vzgojne dejavnosti ne zadostujejo za ustrezno vedenje in ravnanje učencev in posamezni učenci kršijo dogovorjena pravila oziroma dogovore, pričnemo z izvajanjem vzgojnih ukrepov. Ukrepe izvajamo po načelu primernosti ter po kritični presoji o pričakovanih učinkih izrečenega ukrepa. Temeljna pravila vedenja v šoli so zapisana v Hišnem redu, natančneje pa so opredeljena v Pravilih šolskega reda. Namen vzgojnega delovanja je doseči učinek, da učenec kršitve ne bo več ponavljal.

VZGOJNI UKREPI ŠOLE

Vrste vzgojnih ukrepov, ki jih izvaja šola so natančneje določene v prilogi A, ki je sestavni del Pravil šolskega reda.

Vzgojni ukrepi, ki se jih bodo posluževali strokovni delavci glede na težo storjene kršitve:

- Osebno opravičilo učenca
- Pisno obvestilo staršem (podpis)
- Prekinitev opravljanja preverjanja ali ocenjevanja znanja
- Asistenca (opozorilo, presedanje, vpis v opažanja - učenec gre na asistenco in izven pouka dela po navodilih učitelja, ki napiše tudi obvestilo za starše v Lopolis)
- Dodatna delovna obveznost (npr. dežurstvo v jedilnici, urejanje okolice...), podaljšano za dan, teden...
- Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti v šoli pod nadzorom učitelja po pouku ali pred poukom s soglasjem in vednostjo staršev
- Učencu se ne dovoli opravljati tistih športnih vaj, pri katerih bi se lahko zaradi neustrezne opreme poškodoval. Namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se izobražuje o teoriji športne vzgoje.
- Učenec dobi neopravičeno uro (ure)
- Učenec mora zapisati razmišljanje o svojem vedenju: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako.
- Učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal (učitelj lahko pri naslednji učni uri to tudi preveri)
- Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, s pojasnilom, zakaj vedenje ni sprejemljivo
- Vpis v Lopolis
- Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Predmet je potrebno shraniti na posebej za te namene določeno varovano mesto in o odvzemu pisno obvestiti starše in narediti zapisnik.
- Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov pri pouku s soglasjem in vednostjo staršev
- Opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti; odpravljanje povzročenega nereda v določenih prostorih – učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in tudi koliko časa za to potrebuje, pomoč v knjižnici, pomoč pri urejanju zunanjih in notranjih prostorov
- Sprejme se individualizirani varnostni načrt
- Učenec mora zapisati razmišljanje o svojem vedenju: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako.
- Učenec skupaj s šolsko svetovalno službo oblikuje sklepe nadaljnjega vedenja in jih zapiše
- Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, s pojasnilom, zakaj vedenje ni sprejemljivo
- Soočanje učenca s posledicami napačnega ravnanja ter aktivno iskanje načinov, s katerimi bo popravil nastalo škodo
- Vključitev v ustrezno delavnico
- Obisk/večkratni obisk vzgojnega zavoda ob predhodnem soglasju staršev
- Sodelovanje na organiziranih delavnicah oz. priprava delavnic

UKREPANJE OB MEDVRSTNIŠKEM NASILJU

V primeru pojava medvrstniškega nasilja ravnamo vsi zaposleni po Protokolu ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno - izobraževalnih zavodih (ZRSŠ, 2022). Protokol ravnanja je objavljen na oglasni deski v zbornici šole.

VZGOJNI OPOMIN

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi ter akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola pred izrekom vzgojnega opomina izvede dejavnosti oziroma ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Izrekanje vzgojnih opominov poteka po 60. f členu zakona o osnovni šoli.

Šola povabi starše k podpisu vzgojnega opomina in jim izroči izvod obvestila o vzgojnem opominu. V kolikor se starši na vabilo v osmih dneh ne odzovejo, se opomin vroči priporočeno po pošti. O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške. Izrek opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in vanjo vloži tudi podpisan vzgojni opomin. Dokumentacija se hrani v šolski svetovalni službi.

INDIVIDUALIZIRANI VZGOJNI NAČRT

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli:

- konkretne vzgojne dejavnosti,
- vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala ter morebitne dodatne ukrepe.

Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta sodelujejo tako učenec kot tudi starši učenca. Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta in ga v roku, ki je določen, tudi evalvira.

PREŠOLANJE

Učenca se lahko iz vzgojnih razlogov prešola na drugo šolo v skladu s 54. členom Zakona o osnovni šoli.

V. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Starši oz. skrbniki so primarni vzgojitelji svojih otrok in v ranem otroštvu postavijo temelje za nadaljnje vzgojno delovanje. Redno spremljajo razvoj svojega otroka in imajo dolžnost in pravico, da so obveščeni o delu svojega otroka, njegovem napredku v šoli in celotnem šolskem delovanju.

Sistemske oblike sodelovanja s starši so govorilne ure, roditeljski sestanki, Svet šole, Svet staršev in so opredeljene z zakonom.

Vsak učitelj ima mesečne popoldanske govorilne ure. Ustrezno je, da se starši vsakega otroka vsaj dvakrat letno oglasijo pri razredniku na individualnem razgovoru v času govorilnih ur. Če so starši zadržani, lahko z učiteljem in drugimi strokovnimi delavci stopijo v stik tudi preko elektronske pošte, da se dogovorijo za termin sestanka. Pričakujemo, da se starši odzovejo na vabilo na razgovor s strani učitelja, razrednika ali šolske svetovalne službe. Težave rešujemo

sproti, takoj, pri čemer velja postopnost reševanja (učitelj, razrednik, svetovalna služba, ravnatelj).

V primerih, kadar se starši ne vključujejo v reševanje problemov v povezavi z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, bo strokovni delavec o problematiki obvestil šolsko svetovalno službo, ki skupaj z razrednikom o tem obvesti pristojne zunanje institucije.

Oblike vzajemnega sodelovanja:

- roditeljski sestanki (redni in izredni),
- popoldanske govorilne ure (drugi oz. tretji torek v mesecu),
- izobraževanja za starše (Javni zavod Mala ulica), proslave, prisotnost pri vzgojno izobraževalnem delu, projektih, družabne dejavnosti (piknik, srečanja, pohodi,...) in druge neformalne oblike sodelovanja,
- skupno načrtovanje in evalvacija individualiziranega pristopa dela z učenci v okviru koncepta dela z učenci s posebnimi potrebami, nadarjenimi učenci, priseljenci,
- načrtujemo tudi vsaj eno skupno govorilno uro s starši in učenci,
- Svet šole,
- Svet staršev,
- druge oblike sodelovanja s starši.

VI. URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Operacionalizacija vzgojnega načrta šole je vsebovana v letnem delovnem načrtu šole.

Evalvacijo vzgojnega dela in uresničevanje vrednot, načel in ciljev VN opravimo ob zaključku šolskega leta in o tem poročamo Svetu staršev in Svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

a) Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

b) Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta se sprejemajo in dopolnjujejo po postopku, kot je bil sprejet akt. Vzgojni načrt se objavi na spletni strani šole. Veljavnost Vzgojni načrt je sprejel Svet šole na 2. redni seji dne 3.3.2025 in se začne uporabljati s 4.3.2025.

Številka: 007-1/2025-5

Ljubljana, 3.3.2025

Predsednik Sveta zavoda OŠ Livada
Samir Haznadar

Ravnatelj
Goran Popović